

ሰንበት ዘልደት 2009 ዓ.ም.

29 ታሕሣሥ 2009 ዓ.ም. (1/7/ 2017)

ቅድስት ስድራ

መዝሙር: ይሠርቅ ኮከብ...

ንባባት: ዕብ 1: 1-6፣ 1ዮሐ. 3: 1-2, 21-24፣ ግ.ሐ. 23: 32-ፍ፣ ዮሐ 1: 1-18።

ስብከት: ወአነሂ በኩርየ እረስዮ። ወልዑል ውእቱ እም ነገስተ ምድር፣ ውለዓለም አዓቅብ ሣህልዮ። “አነ እውን በኹረይ ክገብሮ እየ፣ ንሱ ኻብ ነገሥታት ልዕል ዝበለ ኺኸውን እዩ፣ ነቲ ዘተስፈኸዎ ምሕረት ንዘለዓለም ክሕልወሉ እየ፣ ኪዳነይ ከጽንዓሉ እየ” መዝ. 89: : 27-28።

፫ይ ክፍሊ ዓመት ኢና ሒዝና ዘሎና ካብ 26 ታሕሣሥ-25 መጋቢት ሓጋይ። ኣብ ዘመነ ሓጋይ አዋርሳ ነቕጽን ደርቅን እዩ ኣብኡ ዘመነ አስተርእዮን ዘመን ጸምን ይርከብ።

ድሕሪ ብዓለ ልደት ዝመጽእ ሰንበት “ዘልደት” ይብሃል፣ ንባባቱን ትሕዝቶ ጸሎቱን ልክዕ ከም ናይ ልደት እዩ። ኣብ ናይ ዕለቱ ሰንበት መዝሙር ተመስሪትና ክንርእዮ ከሎና ከምዚ እናበልና ንዝምር፣ “ካብ ያዕቆብ ኮኹብ ክወጽእ እዩ፣ ካብ እስራኤል ኃጢአት ከጥፍእ እዩ፣ አነ በኹረይ ኸገብሮ እየ ካብ ኩሎም ነገስታት ምድሪ ልዑል እዩ፣ ንኹላ ምድሪን ኣብ ልዕሊ ኹሉ አድባራት ምስክር ክኸውን እዩ። ሎሚ ኣብ ሰማያት ሰራዊት መላእኽቲ ይሕገሱ፣ አነ ኸአ በኹረይ ክገብሮ እየ አነ ኸአ በኹረይ ክገብሮ እየ። እናበለ እቲ ካብ ያዕቆብ ዝውለድ ባህርና ሥጋና ለቢሱ ንኹሉ ከም ዝቐየር ይነግረና። ናይ ኢየሱስ ልደት ንፍጥረት ተሓድሶ እዩ አምጺእሉ። ምስቲ ምንጨ ዝኾነ አምላኽ ዕርቂ ስለ ዝፈጠረሉ ተፈጥሮ ፍጡር ተሓዲሱ እዩ እም ንተሓጎስ ንዝምር።

መሰረት ታሪኽ አበዓዕላ ልደት ክንገር እንከሎ ክልተ ሓሳባት ይቐርብ: ፩ያ ብዙሓት ሊቃውንቲ ልደት ኣብዚ እዋን ዝብዕለሉ ምኽንያት ክገልጹ እንከለዉ ነቲ ኣብ 25 ታሕሣሥ ዝብዕል ብሮማዊ ንጉሥ አውረልዖን ብ274 ዓ.ም. ናይ እቲ ዘይስዓር አምላኽ ልደት ኢሉ ንዝብዕሎ ዝነበረ ንምቕያር ዝተገብረ እዩ ዝብሉ አለዉ። ኣብ መወዳእታ ታሕሣሥ ለይቲ ክሓጽር መዓልቲ ብርሃን ክነውሕ ዝጅምረሉ ጊዜ እዩ። ፀሓይ ብርሃና ኣብ ልዕሊ ጸልማት ብዝያዳ ክትበርህ እትጅምረሉ ጊዜ እዩ፣ በዚ ምኽንያት ናይ ሓጎስ ጊዜ እዩ። ክርስትና ብዕሊ ቅቡል እምነት መንግስቲ ሮማ ከም ዝኾነ ምስተረጋገጸ እዚ እዋን ዕላዊ ልደት ክርስቶስ ናይ እቲ ሓቕኛ ፀሓይ ወዲ አምላኽ ንኃይሊ ጸልማት ዝሰዓረ ክኸውን ወሲና ይብሉ።

፪ይ ታሪኽ ኣብ ቅዱስ መጽሓፍ መሰረት ገሩ ናይ ኢየሱስ ክርስቶስ ልደት ኣብዚ እዋን ክኸውን ተወሲኑ ዝብሉ ኸአ አለዉ። ብስራት ናይ ዮሐንስ መጥምቕ ልደት ንዘካርያስ ካህን ኣብ ብዓል ዮም ኪቡር ኣብ ከባቢ 25 ወርኒ መስከረም እዩ ብገርኤል መልአኽ ተነገሩ፣ ልደት ዮሐንስ ካብዚ ዕለት እንተ ተቐጽረ 25 ሰነ እዩ ዝኸውን። መልአኽ ንማርያም ኤላሳቤጥ ካብ እትጸንስ ሻድሻይ ወርሓ እዩ ኢልዋ ነሩ፣ ስለዚ ጽንሰት ኢየሱስ ኣብ ወርኒ መጋቢት እዩ ነሩ፣ ስለዚ ድሕሪ 9 ወርኒ ክውለድ ኣብ መጨረሻ ታሕሣሥ ወይ መጀምርያ ጥሪ ይኸውን።

ወንጌላውያን ምስቲ ከስተምህርዎን ከምኡ ነቲ ባህልን ስርዓትን ናይ እቶም ዝጽሕፉሎም ኣብ ግምት ብምእታው ወንጌል ጽሑፎምልና በዚ ኸኣ ምስቲ ዓላምኦም ብዝሰማማዕ ብዛዕባ ልደት ኣውርዮምልና። ትሕዝቶ ጽሑፎም ክንርዳእ መሰረትን ዓላምን ክንፈልጥ ኣድላዩ እዩ።

ቅ. ማቴዎስ ብዛዕባ ልደት ኢየሱስ ክነግር እንከሎ ካብ ኣብርሃም ኣቦ ህዝብ እግዚአብሔር ጀሚሩ ክሳብ ዮሴፍ ሕጹይ ማርያም ይነግር። ሉቃስ እውን ብዛዕባ ወለዶ ኢየሱስ ክነግር እንከሎ ካብ ኢየሱስ ጀሚሩ ክሳብ ኣዳም ዮብጽሖ ኣብዚ ኸኣ ናይ ኩሎም ዓለታት ደቂ ሰብ እናሓዋወሰ ይነግረና። ዮሐንስ ኣብ ኣምላኽ እዩ ዝምለስ። ዮሐንስ ጥራሕ እዩ ካብ ወንጌላውያን ኣብ ቤተ ልሔም ተሓጺሩ ዘይተርፍ ነቲ ምኽንያታት ናይ ወቕቱ ክገልጽ እንከሎ። ዮሐንስ ስለምንታይን መን ኣብ ልደት ዝብል እምበር ኣበይ ኣብዝል ኣየተኩርን። ስለዚ ኣብ ዘለዓለማዊ ነገራት መሰረት ገሩ ባዕባ መንነት ኢየሱስ ይገልጽ። እዚ ናይ ዮሐንስ መቅድም ወንጌሉ ዓቢ ትምህርተ መልኮት ምስጢረ ልደት ዘበስር እዩ። ማቴዎስን ሉቃስን ታሪኽ ልደት ይነግሩና እዮም። ናይ ዮሐንስ ወንጌል ግን ልዕሊ ታሪኽ ከም እንወጽእ ገሩ ኣብ ዓውዲ ምስጢር ከምእንኣቱ ይገብረና። እቲ ዘደንቕ ስሙ ኸኣ ቃል እዩ። ኩሉ ንባባትና እቲ ኣብ መብልዕ ማል ዘሎ ሕጻን ቃል ኣምላኽ እዩ። ብርእሱ ኣምላኽን ግልጽት ኣምላኽን እዩ። ንሱ ኣብ ጊዜ ምፍጣር ዓለም ነሩ። ኩሉ ነገር ብእኡ ኮይኑ። መቅድም ወንጌል ዮሐንስን ኣብ መልእኽቲ ዕብራውያን ዘሎን ዝበለጸ ተሎጋዊ መግለጺን ተምሳላትን ናይ ኢየሱስ ክርስቶስ መን ምዃኑ ይገልጹልና።

ኣብ ኢሳያስ 52:7-10 ዘሎ እንተ ኣንብብና እግዚአብሔር ንደቂ እስራኤል ህዝቡ ድሕሪ ምምላስ ስደት ባቢሎን ክሕድሶም ከም ዝኾነን ይነግር። እዚ ነቲ ብኢየሱስ ክርስቶስ መድኃኒና ዝመጽእ ድሕነት ደቂ ሰብ ኣብ መንግስቲ ኣምላኽ ኣቐዲሙ ዝተነገረ እዩ። ኣብ መልእኽቲ ዕብራውያን ዝተነበት ኣምላኽ ብዙኅ ሳዕን ብብዙኅ መገድን ቀደም ነቦታትና ብነብያት ገይሩ ተዛረቦም ኣብዘን ዳኅረዎት መዓልታት ግና ንኣና በቲ ወራስ ኩሉ ዝገበሮ ብእኡውን ንዓለም ዝፈጠረ ወዱ ገሩ ተዛረቦና (ዕብ 1:1-2) እናበለ ትስብእቱ ብሕይወቱን ሞቱን ትንግኤኡን ገሩ ነቲ ሓቀኛ ባህሪ ኣምላኽ ከም ዝገለጸልና ይነግር። ወንጌል ዮሐንስ በቲ ንዓመታት ዝሰበኹን ዘስተንተኖን መሰርት ገሩ ዘደንቕ ምስጢር ፍቕሪ ኣምላኽ መሰረታዊ ትምህርቲ መለኮት ራእይ ክርስቶስን ይገልጸልና። ብዛዕባ መለኮት ክርስቶስ ብዝያዳ እናጸቐጠሉ እንከሎ ንትስብእቱ ዝርኢ እውን ጎስዮ ኣይሓልፎን እዩ። ኣብቲ መቐድም ወንጌሉ ከም እንረኽቦ ንልደት ኢየሱስ ከም ዝወግሐ ብርሃን ገሩ ይገልጸ ንሱ ንጸልማት ካብ ዓለም ክቕንጥጥ ከም ዝመጽእ ይነግር። ጸኒሑ ኣብ ወንጌሉ ብርሃን ስለምንታይ እቲ ዝበለጸ ኣምሳል ልደት ኢየሱስ ከም ዝኾነ ክገልጽ እንከሎ **ኣነ ብርሃን ዓለም እየ** (ዮሐ 8:12) እናበለ ኣስተምሂሩ። **ንስኻትኩም ከኣ ብርሃን ዓለም ኢኹም** (ማቴ 5:14-16) ይብል።

ልደት ከም ትምህርቲ ወንጌል ዮሐንስ ጸልማት ክቕንጥጥ ዕርቅንስ ሰላምን ኣብ መንጎ ኣምላኽን ሰብን ሰባት ኣብ ነነድሕዶምን ኣብ ዝሃእ ርእሶም ምሉእ ሰላም ክነግስ እዩ ዝዝከር። ከም ሰባት መጠን ንብርሃን ኢየሱስ ከይንርኢ ዝኸወለና ነገር እንተ ኣሎና ሎሚ ብርሃን ክርስቶስ ኣብ ሕይወትና ክኣቱ እም ከብርሃልና ነፍቅደሉ። ብርሃን ኣብ ዓለም መጸ ደቂ ሰብ ግና ግብርም ክፉእ ስለ ዝኾነ ካብ ርሃን ጸልማት ፈተዉ (ዮሐ 3:19) ዝብል ዘኪርና ኣብ ብርሃን ክንምለስ እዋኑ እዩ።

ብዓለ ልደት ክንዝክር እንከሎና ንሕወትና ዝኸውን ብዙሕ ጠቓሚ ነገራት ንኸንገብር የዘኻኸረና፡

- **ዝኸሪ ዕለተ ልደት ንኸንዝክርን ንኸንጽብን ከምዝግብኣና የዘኻረና።** ሎሚ ኣምላኽ ባህርና ለቢሱ ብኹሉ ብዘይ ኃጢአትና ንኣና መሲሉ ኣብዚ ዓለም ናይ ዝመጽኣ ዕለት ንዝክር ኣሎና። ከምኡ ኸኣ ኣምላኽ ኣብ ዳግማይ ምጽኣት ክንጥምት ናይ ሎሚ ስርዓተ

አምላኽና የዘኝኸረና። ክርስቶስ ክምለስ እዩ። ከም ቆልዓ ዘይ ኮነ ከም ተዋጋኦይ። ፈራዳይን ብኃያል መድሕንን ኮይኑ ክምለስ እዩ። ሉጦርግያና እምብኣር ብኣኡ ክንፍረድ ስለ ዝኾና መገዲ ክንጸርግ ይነግረና። ንድሕሪት ግልጽ ኢልና ነቲ ቅድሚ ዘመናት ኣብ መንጎና ክውለድ እንከሎ ዝፈጸሞ ምጽኣቱ ንዝክር። ንቅድሚት እናጠመትና ከኣ ንዳግማይ ምጽኣቱ ብግርማ መለኮትን ከም ፈራዳይ ክኸሕሰና ወይ ክኸንጎና ክመጽእ ከም ዝኾነ ኣሚና ክንሰናዶ የዘኝክረና። ኣብ ርእሲ እዚ ክልተ ምጽኣታት ቤተ ክርስቲያን ሎሚ እውን ኢየሱስ ሕጅን ዕለት ዕለትን ኩሉ ጊዜ ኣብ መንጎና ከምዘሎ ተስተምህረና። ልደት ክርስቶስ ኣብ መንጎና ብዝልዓለ ተረዲእና ክንዝክርን ክነብዕልን ንማለት ኢና እንዝክሮ። ክርስቶስ ኣብ መንጎና ተወሊዱ፤ ሕጂ ምሳና ኣሎ፤ ኣብ ሕይወትና ምሳና ኩሉ ጊዜ ኣሎ። ነዚ ኣብ መንጎና ዘሎ ክርስቶስ ሎሚ ንሕና ኢና ኣብ ሕይወት ብዙሓት ኣሕዋትናን ኣሓትናን ኣብ ዓለምናን ህያው ከም ዝኸውን እንገብር። ክርስቶስ ብዝተፈላለየ መገዲ ኣብ መንጎና ስለ ዘሎ ብዙሓት ነዚ ርእዮም ክኸእሉ እሞ ኣብ ኣምላኽ ክምለሱ ክንሕግዞም ክነግርም ትሑዛት ኢና። ኣብ ልብና ብዳግም ክውለድ ብምፍቓድ ብምሉእ ልብና ክንቅበሎ ይግብኣና። ንስለ ብዓልን ብግዳማዊ ኣገባብ ተታሊልና ትርጉምን ምስጢርን ልደት ከይንዝንግዕ ምጥንቃቕ የድልየና።

- **ኣብቲ መብልዕ ማል ንኣናን ንኢየሱስን እምብኣር ንኻልእ ዝኸውን ቦታ ከምዘየሎ ምሕሳብ የድልየና።** በዚ ብሩኽ ዕለት ንኹሉ እቲ ኣብ ሕይወትና ምሳና ዝጉግዝ ዝተፈላለየ ጸገማትን ክፍኣትን ኃጢአትን ብሓጺሩ ንኣምላኽ ዘይበቅዕ ነገራት ዝኸውን ቦታ የለን። ንትዕቢትናን ንኣይ ይጥግመንን ዝብል መንፈስ ዝኸውን ቦታ የለን። ንስልጣናትናን ግንባትናን ዝኸውን ቦታ የለን። ንኹሉ ዝሓለፈ ውድቀትን ዘይሕደግ ኃጢአትን ዝኸውን ቦታ የብሉን። ኣብኡ ኣቐዲምካ ፍርድን ኣነ ዝበልክዎን ጥራሕ ይኹን ዝብል ዝኸውን ቦታ የለን። ንህርፋንን ንፍገትን ዝኸውን ቦታ የለን። ኣብቲ መብልዕ ማል ንሕና መንን እንታይ ምዃናን ዝገልጽ ፍጹም ሓቂ ዝኾነ ነገር ብዛዕባ ርእስና ማለት ሰባት ከምዝኾና፤ ወደቕቲ፤ ንዝኾነ ነገር ቅሉዓት ከምዝኾና፤ ብሓቂ ፍቕርን ጸጋ ኣምላኽን ልዕሊ ዝኾነ ነገር ከም ዘድልየናን፤ ነቲ ኣምላኽ ብምስጢርታቱን ብቅዱስ መጽሓፍን ገሩ ዝሀበን ዝብሎን ክንቅበል ዘድልየና ዝብል ቦታ እዩ ዘሎ። ብፍላይ ኣብ መኣዲ ቅዱስ ቍርባን ብሓባር ኮና ክንቅበሎ እንከሎና ዝበለጸ ጸጋን በረኽትን ከም ዝወርደና ዝገብር ኣፍደገ ምሕረት ዝኸፍት ባብ ዝኸፍት ከም ዘሎ ዝነግር እዩ ዘሎ።

ሎሚ እምብኣር ንቃል ኣምላኽ ዝኸውን ቦታ ንቕርብ። ኣብ ሕይወትና ክኣቱ እሞ ኣብኡ ክዓቢ ምሳና ክኸውን ሽዑ ሓጎስ ሰላም ፍቕሪ ኣብ መንጎና ክስሰን። ሰብ ካብ ኩሉ ጸጊምዎ ዘሎ ሰላም ስኢኑ ከዕሎብጥ እንርእዮ ዘሎና ሓቂ እዩ። ስደት ግፍዒ ውግእን ዓመጽን በዚሑ ሓዲስ ልደት የድልየና ኣሎ። ከም ሄሮድስን እቶም ባሕደር ኣጋይሽ ዝነብሮም ንኢየሱስ ምቕባል ዝኣበዩ ኣይ ንኹን። ከምቶም ንሶትን ሰብኣ ሰገልን መድኃኒ ጎይታ ኣብ ዓዲ ዳዊት ተወሊድልኩም ኣሎ ዝብል ምስ ሰምዑ ምስ ህያባቶም ዝበጸሕዎ ንሕና እውን መጀመርያ ህያብ ርእስና ድሕሪኡ መግለጺ ዝኸውን ህያብ ሒዝና ንቀበሎ።

ሰላም የድልየና ኣሎ። ዓመጽን ግፍዕን ጥራሕ ዝፈልጥ ሕይወት ብርሃን ኣምላኽ ክኣትዎ እሞ ክቕየር ንጸሊ። ምእንቲ ሰላምን ፍቕርን ፍሉይ ጸሎት ክነዕርግ ግቡእ እዩ። እዋን ልደት እምብኣር ምስ ኩሉ ሰላም ክንገብር ክንሕደስ ይግብኣና።

ህያብ ልደትና ልዕሊ ዝኾነ መዓልታዊ ነገራትና ክኸውን ኣለዎ። ቅርሕንቲ ንሕደግ፣ ምጥርጣር ይወገድ፣ ንዝበደልና እቕረ ንበለሉ፣ ካብ ቂምታ ንመለስ፣ ንዝሳቐ ዘሎ ንብጽሓዮ፣ ንዝበደልናዮ እቕረታ ንሕተቶ፣ ምስቶም ምላኻ/ኺ ዝነበሩ ሕያዋይ ምዃን የድሊ። ከምቲ ኣምላኽ ዝሃበና ንጽጉማት ብዘይ ለቕሓ ወይ እውን ርአዩለይ ስምዑለይ ዘይብሉ፣ ወይ ግቡዝነትን ንክብርናን ኢልና ዘይ ኮነ ኣምላኽ ጥራሕ ብዝርእዮ ንመጽውተሎም።

ነዘን ንኻእልን ኣብ ግብሪ ክነውዕል እንተ ኸኣልና ብዓልና ብሓቂ እንደልዮ ጸጋ ዘውርድን ኣብ ሕይወትና ተሓድሶ ዘምጽእን ክኾነልና እዩ እሞ ኣምላኽ ይሓግዘና።

ምስ ማርያምን ዮሴፍን ኮና ምስጢር ልደት መድኃኒና ክግለጸልና ኣብ ቅድሚ ሕጻን ኢየሱስ ኮና ንጸሊ።

ብሩኽ ዘመነ ልደት

ኣባ ንጉሠ ፍሥሓ